

3 (Sem-4/CBCS) SKT SE

2024

SANSKRIT

(Skill Enhancement Course)

Paper : SKT-SE-4014

(Sanskrit Metre and Music)

Full Marks : 50

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(Brief Introduction to Chandaśāstra)

(Marks : 10)

1. Write down the answer of the following questions :

1×3=3

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write the name of the principal text on
'চন্দঃশাস্ত্ৰম্'.

'ছন্দশাস্ত্ৰ'ৰ মুখ্য গ্রন্থখনৰ নাম লিখা।

(b) Fill in the blank :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

ভন্দ: _____ তু বেদস্য হস্তৌ কল্যোঃ উচ্যতে।

(c) The entire *Sāmaveda* was composed in metrical form.

(Write True or False)

সমস্ত সামবেদ ছন্দত নিবদ্ধ।

(শুদ্ধনে অশুদ্ধ লিখা)

2. Write the names of any two books on Sanskrit metre.

2

সংস্কৃত ছন্দবিষয়ক যি কোনো দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

3. (a) Prepare a brief note on 'ভন্দশাস্ত্ৰ'.

5

'ছন্দশাস্ত্ৰ'ৰ ওপৰত এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

Or / অথবা

(b) Discuss the importance of ভন্দ in a literary composition.

সাহিত্যিক বচনাত ছন্দৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

UNIT—II

(Classification and Elements of Sanskrit Metre)

(Marks : 10)

4. Answer the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the other name of the classical metre অনুষ্টুপ্.

1

লৌকিক অনুষ্টুপ্ ছন্দৰ আন এটা নাম কি ?

(b) What is বৰ্ণিকবৃত্ত?

2

বৰ্ণিক বৃত্ত কি ?

(c) Define গুরুবৰ্ণ.

2

গুরুবৰ্ণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

5. (a) Discuss the characteristics of মাত্ৰাবৃত্ত.

5

মাত্ৰাবৃত্তৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

(b) Write a note on সমবৃত্তভন্দ.

সমবৃত্ত ছন্দৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

UNIT—III

(Analysis of Selected Vedic Metres and
their Musical Rendering)

(Marks : 10)

6. Answer any one of the following :

10

তলৰ যি কোনো এটাৰ উত্তৰ লিখাঁ :

- (a) Define the metre उज्जिक. Show its characteristic features with example. Assess the importance of this metre in Vedic literature.

উজ্জিক ছন্দৰ সংজ্ঞা দিয়া। উদাহৰণসহ ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। বৈদিক সাহিত্যত এই ছন্দৰ গুৰুত্ব মূল্যাংকন কৰা।

- (b) Show the differences between त्रिष्टुप् and जगती with proper example.

ত্রিষ্টুপ আৰু জগতী ছন্দৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ উপযুক্ত উদাহৰণসহ দেখুওৱা।

- (c) Prepare a note on Vedic metres.

বৈদিক ছন্দসমূহৰ ওপৰত এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

UNIT—IV

(Analysis of Selected Classical Metres and
their Classical Rendering)

(Marks : 20)

7. Answer any two of the following :

10×2=20

তলৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখাঁ :

- (a) Why is अनुष्टुप् metre very popular in the classical Sanskrit literature? Discuss with proper justification.

লৌকিক সংস্কৃত সাহিত্যত অনুষ্টুপ ছন্দ কিয় বেছি জনপ্ৰিয়? উপযুক্ত যুক্তিসহ আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss the importance of the metre मन्दारकान्ता and शार्दूलविक्रीडित in the world of classical Sanskrit literature and illustrate their features.

লৌকিক সংস্কৃত সাহিত্যত মন্দাকান্তা আৰু শাৰ্দূলবিক্ৰীড়িত ছন্দৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা আৰু উক্ত ছন্দ দুটাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

- (c) Define and illustrate the metres आर्या and शिखरिणी. Discuss their special features.

আৰ্যা আৰু শিখৰিণী ছন্দৰ উদাহৰণসহ লক্ষণবোৰ লিখা। এইবোৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

★ ★ ★